

A HÁZASSÁG ELSŐ ÉVEI

Míg a lánykéréssel vagy házassággal záruló sztorik a romantikus filmek elengedhetetlen kellékei, a házasság kezdeti ideje inkább vígjátékok és kabarék kedvelt alaphelyezete. Ez is mutatja, hogy bonyolult, de izgalmas és fontos események történnek ebben az időszakban.

Szöveg - Gyombolai-Kocsis Fruzsina, Gyombolai Zsolt / KETTESBEN

CSALÁDBARÁT
ORSZÁG

◆ Nem csak „én”

Manapság már kevésbé a nászút eufóriáját, inkább az esküvőszervezés következményeit és hatásait kipihelve érzékel meg egy pár a házasként eltöltött első szürke hétköznapiakhoz. Legyen akár már korábban együtt élő, akár a házasságkötés után összeköltöző párról szó, kevésbé látványos, de rendkívül fontos tennivaló a „mi” identitás kialakítása, innentől már nem csupán egy ember vagyok, hanem valami más fontos dolognak a fele is. Innentől a másik a férjem/feleségem, akivel „hivatalosan” is összetartozom, akivel (feltételezve a komoly, őszinte szándékot is) hosszú, akár élethosszig tartó távon tervezek. Eddig megszokott szabadságomat – például oda megyek, ahova csak szeretnék és akkor, amikor szeretnék, nem kell igazodnom senkihez, nem kell mérlegelnem tetteimet, csak magamért felelek – meg kell változtatnom. Változtatnom, és nem feladnom, ahogyan azzal gyakran viccelődnek, fel kell cserélnem egy új, másfajta, közös szabadságérzésre. Ezt sokan rabságnak nevezik, pedig csupán egy kicsit az „én” feladása a „mi”-ért. Azért különleges feladat ez, mert úgy kell egyszerre a közös identitást kialakítanunk, hogy közben a személyiségünk egyedisége is megmaradjon. Ennek elsajátítása időbe telik, de ha nem történik meg a házasság első idejében, később a konfliktusok túlnyomó része erre vezethető majd vissza.

Közös szokásokra alapozva

A másik nagy feladat a kezdeti szakaszban a közös élet gyakorlati megszervezése, például a szokások kialakítása, a pénzkezelés, vagy az együtt és a külön töltött idő kialakítása. Az első közösen ünnepelt karácsony jól szimbolizálja a házasság kezdetének kihívásait: melyikünk szüleihez megyünk 25-én, kiknek kell ajándékot adnunk, mennyit kell harcolni a saját, zavartalan szentestéért, vagy éppen mi legyen az ünnepi menü. Az esküvő előtt együtt élő pároknál ez kissé nehezebb, hiszen bár együtt él a pár, a másik családjának még automatikusan nem lesz a tagja, ezért előfordulhat, hogy nem is hivatalos a családi ünnepekre. Már ilyenkor érdemes bevezetni és kipróbálni a házasság „karbantartási rendszerét” is. Ebben az életciklusban általában a legkevesebb a hátráltató tényező, nem kell a gyermekeket másra bízni, a szabadságok beosztását a pár maga dönti el. Ami ilyenkor szokássá, jó értelemben vett rutinná válik, például a házaspárok egymásra szánt „szent ideje”, mondjuk évente egy hétvége csak a másikra figyelve, vagy havi egy gyertyafényes vacsora, azt könnyebben megtartjuk a sűrűbb élethelyzetekben is. Hasonlóan befolyásoló hatású lehet, ha a pár a kapcsolat kezdeti időszakában vár babát, mert a születésre való felkészülés a kapcsolat háttérbe szorításával járhat. Ha ilyenkor nem történik meg a házasság pszichés megalapozása, akár egy ház esetében, akkor egy nagyobb krízisnél vagy a gyermek(ek) kirepülésénél eredményezhet problémát: nem lesz mibe kapaszkodni.

Kép - Profimedia - Red Dot

Együtt a szülőkkel

Mai társadalmunkat nézve gyakori az olyan helyzet, amikor a fiatal pár nem tud önállóan külön költözni: nem áll rendelkezésre sem ház vagy lakás, sem albérlés. Ilyenkor muszáj valamelyik szülőnél lakniuk, ami azon túl, hogy kifejezetten nehéz élethelyzet, több veszélyforrást is rejt magában. Nemcsak a fiatal házaspároknak kihívás, hogy az új életük kezdetén más-hoz is igazodniuk kell, óvva törékeny kapcsolatukat, hanem a szülőknek is. Számukra az a megoldandó probléma, hogy az új pár egyik tagja nemrég még gyermekük volt elsősorban, akinek komoly párkapcsolata volt egy másik fiattal, ma pedig már „első helyen” egy új házaspár tagja, aki egy új családot alapított. Ezért hasznos, ha a házasságra nemcsak a pár tagjai készülnek, hanem a tág család tagjai is – jelentős szerkezeti változásról van szó. A szülőkkel rövidebb-hosszabb összeköltözésre kényszerülő fiatal házaspárok számára nagy segítséget tudnak nyújtani a nagyon konkrét, tisztán betartható és számon kérhető, szükség szerint többször is átbeszélhető, határokat jelentő szabályok. A pszichés elkülönülés mellett a fizikai elkülönülést is meg kell szervezni, ami nem könnyű közös konyha vagy fürdőszoba esetén. Legyen szó a zárható hálószobáról, amelybe nincs automatikus bemászálás mindenki számára, vagy a bevásárlás és főzés beosztásáról

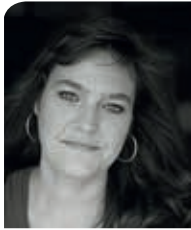
egy táblázatban, hogy mindig tudjuk, melyik nap ki főz, ki mosogat, ki vásárol a közös konyhában, vagy hogy mikor vannak közös és házaspáros étkezések. Ezek egyáltalán nem könnyű dolgok, minden fél számára kényelmetlenséggel és áldozattal járnak, de a konfliktusok számának csökkentése miatt feltétlenül érdemes bevezetni. ◆

HASZNOS SZABÁLY LEHET MÉG A KOMMUNIKÁCIÓ TERÉN, HA MINDKÉT EREDETI CSALÁDDAL ELSŐSORBAN AZ ABBÓL SZÁRMAZÓ FÉL BESZÉL A KOMOLY KÉRDÉSEKBE. NAGY SEGÍTSÉG AZ, HA EGY DÖNTÉS VAGY KONFLIKTUSHELYZET ESETÉN A HÁZASPÁR MINDKÉT TAGJA JELEN VAN A SZÜLŐKKEL, TÁG CSALÁDDAL VALÓ MEGBESZÉLÉSKOR, EZZEL TÁMOGATVA A TÁRSAT, DE A SZÓT AZ ODA TARTOZÓ FÉL VIGYE, KETTEJÜK, VAGYIS AZ ÚJ CSALÁD NEVÉBEN. ÍGY TUDJÁK LEGHATÉKONYABBAN ÖVNI ÚJ KAPCSOLATUKAT AZ ÚJ HELYZETBEN.

TERVEK

Az úgy volt, hogy reggel ideugranak a szerelők az előlegrszámlával, én fizetek, ők pedig elmennek megvenni az új radiátorokat. Ezalatt én elviszem a nagyot a napközibe, és mire megfordulunk a kicsivel, a szakik is visszaérnek szerelni. Délre végeznek a munkával, én leteszem Emmát aludni, összetakarítok és készülődöm a délutáni programra. Mire Fannit hazahozom a napköziből, a Mama itt lesz, hogy átvegye tőlem a lányokat, és akkor elmehetek arra a munkaértekezletre. Micsoda szervezési bravúr!

Szöveg - **Póta Réka** / **EGYRŐL A KETTŐRE**

♦ Hogy a valóság miért írta mégis felül a terveket, annak mélyebben gyökerező okait anyósom csak úgy foglalná össze: „Kisgyerekkel nem lehet tervezni.” Előző délután Fanni szokatlanul gyakran kéredezett pisilni, este pedig egyszer be is pisilt. Felfázhatott – gondoltam, ami, mint minden betegséggel kapcsolatos gyanú, eleve szorongással töltött el. Megnéztem, a gyerekorvos reggel nyolc és tíz között rendelt. Közben erősítésért kutattam a fejemben, de az apjuk mostanában amúgy is túlórázni kényszerül, az én anyám vidéken, a másik mamának meg időpontja van délelőtt az orvosnál. Maradt a sógorom, Emma keresztapukája, aki készségesen elvállalta, hogy amíg mi elszaladunk az orvoshoz, ő tartja itthon a frontot. Fannit megfigyelés alatt tartottam reggelig, aztán 8-kor felhívtam a gyerekorvost, hogy megbeszéljük, mi a teendő. Azt javasolta, ha más jele nincsen betegségnek, vegyek a lányomtól vizeletmintát kiforrázott üvegbe, és ugorjunk be hozzá egy beutalóért laborvizsgálatra. Ha azt délelőtt leadom a kórházba, délutánra megvan az eredmény, és telefonon beolvashatom neki. Nos, mindez igényel némi többszervezést, gondoltam, de talán belefér a napba. Fanninak eddigre olyannyira megszűntek a vizeletési problémái, hogy mihelyest megneszelte, milyen fontos nekem ez a pisi-ügy, megmakacsolta magát, és még a bilibe sem volt hajlandó pisilni, nemhogy steril üvegbe. Hagytam, hogy eméssze kicsit a dolgot, addig rácsörögtem a szerelőkre, akik negyed kilencre ígérték magukat, ám fél kilenckor még sehol sem voltak, nekünk pedig már indulni kellett volna a napközibe. Alig hallottam őket a telefonban, mert a kisebbik közben rázendített, de annyit kivettem, hogy pár perc és itt lesznek. Fannit végül egy túrórúdival kellett megvesztegetnem, hogy labormintát szerezhessek tőle.

Nagy nehezen összeszedtem a két gyerkőcöt, és indulásra készen vártunk, ám a szerelők még mindig sehol. Időközben viszont megérkezett áldott jó sógorom, így mi elindulhattunk, ő meg várt helyettünk tovább. Útközben az autó furcsán rángatott, mintha többször le akart volna fulladni. Kezdem a szokásos mérgeződést magamban, hogy megint szerelőhöz kell vinni, és mikor lesz már nekünk egy új, de legalábbis újszerű autónk, ami nem okoz folyton váratlan meglepetéseket, és csak még egyszer az életben legyen saját keresetem, befizetek egy új autóra, amikor a lila kód némileg leeresztett, és észrevettem, hogy a tankjelző nullán áll. Egy perc alatt leizzadtam, aztán buzgó imába fogtam, amit nem hagytam abba a legközelebbi benzinkútig. Sikeresen megtankoltam, s miközben a pontgyűjtő kártyát keresgéltem, ráakadtam az emlékeztető cetlire: „gyümölcsnap páros héten csütörtökön”. Heves utánagondolás következett. Az még ment, hogy ma csütörtök van, de a páros héthez már külső segítséget kellett kérnem. Természetesen mi voltunk a sorosak, így még a zöldségest is útba kell ejtenünk. A napköziben aztán rohanvást búcsúzkodtunk, futtában elmagyaráztam a dadusnak, hogy hagyjanak Fannin két réteg nadrágot bent is, és itassák sokat, legfőképpen pedig szóljanak, ha bármi gond van. Hazafelé menet még épphogy elcsíptük a doktor nénit, aki a kezembe nyomta a beutalót, amivel viszont nem mehettünk tovább egyenest a kórházba, mert Emma addigra már türelmetlenül követelte a tízórait. Hazamentünk tehát, ahová időközben megérkeztek a szerelők. Nem mondhatnám, hogy a kopácsolás és jövés-menés ideális körülmények egy csecsemő etetésére és megszojtatására, de valahogy túlestünk azon is. Szegény Kicsikém, ez igazán nem a te napod, gondoltam.

Kép - Profimedia - Red Dot

Ezután megkérdeztem a sógoromat, meg tudja-e várni, míg elszállítom a pisit a kórházba, a kicsire ne legyen gondja, őt viszem magammal. Persze, mondta, csak azt kérte, hagyjak ott pénzt, hátha a szerelők időközben végeznek a munkával. Hát persze, pénz is kéne! Újabb kört futottam, ezúttal a kenguruba gyömöszölt Emmával előbb az automatához, onnan haza a pénzzel, végül a kórházba a mindeközben a táskámban lapuló vizeletmintával. A laborba még a déli záróra előtt érkeztünk, Emma, akinek már alvásideje lett volna, elbóbiskolt a mellkasomon, a mintát átvették, és közölték, hogy délután egy és kettő között lehet az eredményért jönni. Mire hazaértünk, a szerelők már elmentek, a szép új radiátorok a helyükön voltak, a lányok drága nagybácsija pedig már a porszívót is elővette. Én hálából és némi hátsó szándéktól vezérelve gyorsan összeütöttem neki is egy kis ebédet, s közben puhatalóztam, volna-e még egy kis ideje. Volt, és készségesen elugrott a kész leletért, míg én ágyba tettem és visszaaltattam a felébresztett, kiborulás szélén álló Emmát. Míg a sógorom megfordult, gyorsan a hajam is megmostam, aztán felhívtam a gyerekorvost, és beolvastam neki a csupa negatív eredményt. Ő enyhe iróniával a hangjában annyit mondott, vannak rejtélyes dolgok az életben,

Fanni mindenesetre nincsen felfázva. A maradék időben egy kicsit még megpróbáltam összetakarítani, aztán irány újra Fanniért a napközibe. Hazafelé az autóban végiggondoltam, miket kell összeraknom és átadnom a nagymamának a délutáni megőrzéshez, és azon tűnődtem, vajon más le tudna-e egyszerűbben szervezni egy ilyen napot. Hazaérve próbáltam embert faragni magamból, ami valamelyest sikerülhetett, mert Fanni búcsúzásakor megjegyezte: „Anya néni lett!” A fejemben pörgő, sőt, száguldo gondolatokat próbáltam a metrón megregulázni, a buszon töltött tíz percet pedig már relaxációs feltöltődésre, azaz némi felületes szunyókálásra használtam. A munkahelyi találkozóra érkezvén aztán megittam egy dupla kávét is, hogy képes legyek követni az előadást. Mikor végül hazaértem, a kis csapat már megérkezett a játszótérre, Fanni az új, Mamától kapott pörgős szoknyájában táncikált, „Anyá, nézd!” felkiáltások közepette. Emma a földre terített takarón elmélyülten kóstolgotott egy műanyag csörgőt, majd rám pillantott és széles vigyor jelent meg az arcán. Az idill persze, tekintettel az esti órára és a lányok fáradtsági fokára, no meg apa hiányára, nem tartott túl sokáig, de hála a segítőkész rokonoknak, végül ezt a napot is túléltek. ♦

Dani, a vadászember

Szöveg - Tahin Ráhel / Illusztráció - Szűcs Édua

- ◆ A családban öten vagyunk. Négyen fiúk: Ágó, Dani, én meg Apa. Csak Anya a lány. De azért mi mind nagyon szeretjük. Dani azt szokta mondani anyukánknak:
Te vagy a legjobb bajátom. Ennnnyije szejetlek téged! – és kinyújtja a kezeit, amennyire csak tudja – Te mennyije szejetsz? Én meg ennyire! – mutatja ekkor Anya, és ő is kinyújtja a két kezét.
Persze neki hosszabbak a karjai. Azt mondja, az azért van, hogy minden gyereke odaférjen. És néha még Apa is.
Dániel a kisöcsénk. Nemsokára négyéves lesz, de sajnos, még nem mindent úgy mond, ahogy szeretne. Kedvenc szokása, hogy csapdákat épít vagy bányászost játszik. A csapdákat Apa sätorköteleiből csinálja. Azokat csomózza a kilincsekre meg a székek lábára. És szerintem nagyon ügyes, mert szinte mindig el is esünk benne. Máskor meg elcseni Apa fejlámpáját és bemege a sötét kamrába. Ott titokban szétpakolja a savanyúságokat. Vagy Anyáék ágya alá bújik. Aztán kiabál, hogy „Gyeje, Anya, póóóóó!!!”
Akkor Anya megkérdezi, milyen vastag a lába. Mert ha vékony, akkor nem érdekes. De ha vastag, akkor azt mondja, hogy „jaaaaj” és nagyon savanyú arcot vág. Néha azt kérdezi: „Milyen színű?”
Én már megfigyeltem, hogy erre az a legrosszabb válasz, hogy piros. Tanultuk az iskolában, hogy a piros az egy idegesítő szín. Hát, Anya is nagyon ideges lesz, ha valamelyikünk azt mondja, látott egy pókot, aminek piros volt a háta... Igaz, a múltkor ő látott egyet, és attól is ideges lett, pedig abban semmi piros nem volt: szép nagy volt, világosbarna és csíkos, mint egy kabát. Anya mégis visított, és ugrott egy óriásit, mikor meseolvasás közben hirtelen elé mászott.
Először az Úristent, aztán meg Apát hívta.
De egyikük sem jött azonnal, úgyhogy egy ideig csak állt, és nézte a pókot, hátha akkor nem szalad el. Nem is szaladt. Apa azt mondta, azért, mert ő is megrémült Anyától.
Apa nagyon bátor ember: nem ijed meg a pókoktól. Nyugodtan összehajtogatja az újságot, amit épp olvasott, aztán kényelmesen feljön az emeletre –, mert a pókokat szinte mindig ott találjuk. Fog egy poharat meg egy papírlapot és ügyesen csapdába ejti őket. (Dani meg csak bámulja!)
Először jól megnézi a pókot, aztán kidobja az ablakon.
Ezt most mi is jól megnéztük: különleges volt! Nem a szokásos vastag lábú, szőrös és nagy hasú. Ágó azt mondta, úgy néz ki, mint egy úriember. Úgyhogy ki is kerestük együtt a nagy enciklopédiából az ízeltlábúaknál.
„A vadászember pókja” – ez volt a neve. ◆

Képmás akció

KEDVES NAGYI!

Lezárult a Média a Családért Alapítvány Kedves Nagyi! pályázata, és a győztesek a Családbarát Médiaért Díj átadó estjén átvehették jutalmukat. A pályázatokban végigkövethettük, hogyan válik egy ötlet pályázattá, valósággá, életté. Köszönjük a pályázóknak, a bizalmat és a munkát, hogy megmutatták az unoka-nagyi kapcsolat sokszínűségét és mélységeit. A pályázatokban vicces sztorik, családi mondák színesedtek történetekké, olykor történelmi pillanatképek villantak föl a sorok között, máskor családi tragédiákból vagy sok-sok együtt töltött órából fonódott megtartó kötelékek váltak láthatóvá. Volt, aki sürgős tanácsot kért, volt, aki 10 év felgyülemlett érzéseit fogalmazta levélbe, volt olyan nagymama, akinek ez a levél volt élete legszebb karácsonyi ajándéka és volt békülő levél is

- ◆ Furcsa dolog értékelni, pontozni és díjazni életeket, kapcsolatokat, néha botladozó, más-
kor meg profinak ható mondatokat. Furcsa pontozni pillanatokot, amelyeket valaki akkor
és ott érdemesnek tartott a megörökítésre. A szempont elsősorban az volt, hogy melyik
fotó, melyik levél mond el a legtöbbet a különleges kapcsolatról, amely nagyi és unoka
között lehet. A Képmás a győztes munkák közül válogatott februári számába. Az összes
nyertes pályázat olvasható és látható a kepmas.hu oldalon.

A FOTÓ KATEGÓRIA NYERTESEI: 1. KOLOZSVÁRI DÓRA, 2. VARJÚ GABRIELLA, 3. LŐRINGZ SZIDÓNIA

A LEVÉL KATEGÓRIA NYERTESEI: 1. GRÓF RÉKA, 2. CSERNÁK ZSUZSANNA, 3. HUSZÁR ESZTER

LEVÉL KATEGÓRIA 2. HELYEZETT: CSERNÁK ZSUZSANNA

Drága Mama!

Hogyan is írjak mindarról most, amit 30 éven keresztül olyan természetességgel kaptam, mint a levegőt. Hogyan jelezsem vissza, milyen is az én Nagy Anyám, hogy legalább egy kis töredékét visszaadjam annak a lénynek, aki nélkül ma elképzelhetetlen a saját valóságom.

Az én nagymamám öröksége olyan zsigerekbe írt törvény, amit tudom, hogy hiába is próbálnék maradéktalanul megrajzolni, halvány kísérlet lenne csak.

Így ha nem bánja Mama, úgy írok most, ahogyan másoknak mutatnám be magát.

Az én nagymamám egyesek szerint talán tudatlan, hiszen nyolc elemije sincs, de a bölcsességnek és a léleknek valami olyan elegye lakozik ebben a már-már érthetetlenül kemény testben, mely magától értetődő, ha ránézek.

Az én nagymamám néha karcos és kemény, máskor mosolyára egyszerre dereng fel lelkemről a szürkeség, s szorul össze bennem a szívnek még legkisebb izma is: mi lesz, ha már nem ragyog felém ez a sajátos erő.

FOTÓ KATEGÓRIA 1. HELYEZETT:
KOLOZSVÁRI DÓRA

FOTÓ KATEGÓRIA 2. HELVEZETT:
VARJÚ GABRIELLA

Az én nagymamám konok és makacs, és olykor olyan, mint egy öszvér, észérvek rá mit sem hatnak. De az én nagyim úgy süt, ahogy a kreatív és csodásan főző anyám soha nem fog, mert az íze a számban nem ugyanaz ugyanannak a hájasnak, bejglínek, gombócoknak, vagy bármi másnak. A szilvás gombócok magától értetődően csücsülnek egymás mellett a több tízéves fazékban és a mégoly kritikus bátyám is csöndben falja magába a legkisebb megkérdőjelezés jele nélkül.

Az én nagymamám oly kicsi, hogy a mellkasomig ér, bár 16 éves koromig úgy tűnt, az ő marmagasságát öröklöm. S hiába nőttem meg azóta ugyancsak; hiába vagyok nála magasabb, fiatalabb, mégis csak remélhetem, hogy egykor oly erővel bírhatok, mint ő.

Az én nagymamám szereti a magas férfiakat, s a bennük való gyönyörködés tudományát unokájára is ráhagyta... Az én nagyanyám olyan asszony, akin kívül más sosem tudta volna meghódítani nagyapámat.

Az én nagyanyám úgy tudta kezelni az őtőle oly különböző nagyapámat, ahogy egyetlen más asszony sem. Az én nagyapám akkor aludt először ágyban, amikor nagyanyámat feleségül vette. S az én nagyanyám úgy ejti ki a szót ma is a férjére, „drága apukám”, hogy lelke minden apró rezdülése azért kiált, csak negyedannyira szeressem a jövőbeni választottamat úgy, s így is teljes leszek.

Az én nagyszülőm tudása valami oly mélyről jövő, cseppet sem bizonytalan és egyértelmű, amit csak generációjának tagjai képesek tükrözni.

Az én nagyanyám a földnek sajátos leánya, s pénzét is nagyon megbecsüli. 84 évesen is kimegy a bolt elé, s árulja mindazt, mit a földtől kapott. Az én nagyanyám úgy szereti a földet, ahogy annak lényegét csak néhány éve kezdem igazán érteni.

Az én nagyanyám az, aki télen behozza a gabonát és melegíti a vizet, hogy kis tyúkjait ne hideg szemekkel táplálja. Az én nagyanyám úgy gondozza őket, mintha magától értetődő dolog volna így szeretni mindenkinek az állatokat. De az én nagyanyám az is, aki hezitálás nélkül vágja le egy-egy tyúkját, s teszi aztán az ünnepi asztalra. S mindez természetes és jó, és aki nem érti, miért írom mindezt, annak fölösleges minden szó.

Az én nagymamám hat gyermek közül elsőként jött e világra, s legidősebb gyermekként öt testvére nevelésének minden terhét cipelte hátán. Vályogházban lakott és öt évesen már a földeken dolgozott, később a hátyijával több kilométert tett meg naponta Cselőtepuszta és Vác között. Aki Vácdukárról hordta szét a tejet gyalog minden nap Vácra. Akinek a hátán olyan terhek voltak, amik alatt saját generációm ma összeroppanna.

Mert az én nagyanyám a legerősebb ember, akit ismerek; aki felnőttként már eltemette három öccsét és egy húgát, s akit minden megpróbáltatás és testi kín ellenére is, Isten áldásából még mindig magunk között tudhatunk. Az én nagymamám teste itt-ott olyan, mint egy negyvenévesé, gömbölyded idomain a bőr sok helyen úgy feszül rá a húsrá, hogy gyakran tréfálom őt, ereje teljesebb, mint az enyém. Az én nagymamám kicsi, köpcös, de erőscsontú, vaskos parasztasszony, aki legidősebb gyermekként öt testvére minden nevelésének terhét cipelte végtelen hátán. S a hát bőre ma is úgy feszül rá még mindig kemény izmaira, mintha a hátyit újra bármikor fel kéne kapnia, megrakodva a sok terménnyel vagy éppen egyik-másik pulyával.

Az én nagymamám... hogyan is folytassam mama? Hogyan írhatnám le csak töredékét mindannak, amit magától kaptam. Amikor tizenévesen úgy kezdtem el magázni - bár ezt sem Ön, sem szüleim nem kérték -, hogy tiszteletem legalább egy parányi szelete megmutatkozzon csodás asszonyi mivolta felé, s ami olyan ragadós volt, hogy nem sokkal később a bátyám is átvette. S maga mégis megmaradt a legközvetlenebb embernek, aki számára a puszi és az ölelés az unokái felé oly természetes, mint másfajta, kemény paraszti családotknál a mozdulat, hogy „barackot nyomnak” a gyerek fejére. Köszönöm a földnek azt a szeretetét, amikor kint állok a levegőn, talpam alatt a föld sötét, nehéz és súlyos anyagával, körülvéve a szőlő nedűt adó vesszeivel, a málna édes-gyümölcsös bokraival, s a gyümölcsfák már idős, itt-ott vérző, gennyedző törzseivel, amik között gyermekkoromat töltöttem.

Köszönöm, hogy emiatt nem vagyok teljesen önző; hogy tudom, mit jelent a munka, mely valódi gyümölcsöt teremt, mit jelent az erő, aminek a látására megtanított a maga tekintete. Az energia, ami 84 évesen is ott vibrál ebben a kor alatt csak szelíden meghajló, kicsi, összetöpreődő testben. Köszönöm, hogy ma, a köztünk lévő 54 évet áthidalva mellettem áll a számomra oly csodás asszony. Hogyan is tudnám tovább folytatni mindannak a köszönetét, ami magától származik? Mégis úgy hiszem, a legnagyobb természetességgel: ahogyan magától kaptam, hangtalanul, csöndben.

Szerető unokája: Zsuzsa

Szeretlek, kisunokám.
Helembai Józsefné

FOTÓ KATEGÓRIA 3. HELVEZETT:
LÓRINCZ SZIDÓNIA

Főtámogatók:

Támogatók:

EGY ÜTŐS ELŐADÁS >

Egy este, miután feltörölted az eldugult mosógép alól a vödörnyi vizet és teregetés közben eszedbe jut, hogy meg kell nézned a gyerek elektronikus naplóját, mert ha tovább halogatsz, nem lesz ideje elülni az utána keletkező viharoknak, és senkinek sem lesz étvágya a sütőben készülődő vacsorához. Még neked sem, pedig ma is rendkívüli értekezlet volt ebédre. Szóval ezen az estén a naptárra nézel, hogy nem lehet-e mégis holnapra halasztani az elektronikus naplót, tekintettel az illatozó parmezános-spenótos pennére, és akkor meglátod a naptárban: holnap színház.

És mit neked már spenótos penne, felelések és dolgozatok? Holnap királynő leszel!

Szöveg - Szám Kati / **NŐI SZAKASZ** / Illusztráció - Szűcs Édua

- ◆ Reggel már épp lépek ki az ajtón, amikor bevillan, hogy egy királynő nem egészen így néz ki, és könnyen lehet, hogy nem lesz időm hazajönni átöltözni. Márpedig papolok eleget a gyerekeimnek az öltözet és az ünnep összefüggéseiről. Ezért aztán harisnyát, cipőt, ruhát dobok egy szatyorba, kiírom még a hűtőre, hogy *Vegyetek kenyeret meg tejet!* és *Ne indítsátok el a mosógépet!*, és épp el is érem a buszt. Aztán a tárgyalásra érkező öltönyös csapatról eszembe jut, hogy férjem vajon tudja-e, hogy ma színház, mert hogy focinap van, ami ugyan véget ér negyed hétre, de ilyenkor melegítő a dress code. Ezért az asztal alatt küldök egy üzenetet neki: „*Mi van rajtad?*”. Életem párja csak annyit válaszol: „*Te kis kíváncsi...*” Melletem ülő kolléganőm figyelmét nem köti le eléggé az épp felvázolt projekt, ezért az én üzenetváltásomra pillog éppen és bele is pirul. A következő pár órában egy sajtóvacsera és egy lakógyűlés veszélyezteteti esti kultúrprogramomat, de határozottan elhárítom. 4-kor eszembe jut, hogy azért megnézem a bedobott harisnyát, nem szalad-e. Nem szalad. Én szaladok az üzletbe. Ugyanis hiányzik az egyik lábszára. Valami festéket kellett vele leszűrni a múltkor. Azt hiszem, szóltak is a fiúk. Csak arra nem számítottam, hogy visszateszik a szekrényembe a maradékot. Épp fizetem a harisnyát, amikor lányom hív, hogy tejet nem tudott venni, de a mosógépet elindította, és ne ijedjek meg, de kicsit ömlik belőle a víz. Valóban életszerűtlen, hogy egy anya azt írja ki a gyerekének: *NE indítsd el a mosógépet!* Mintha azt írnád, ne főzz este hatra háromfogásos vacsorát vagy tanulj fejen állva számojdül. Az iroda mosdójában öltözködöm, kolléganőm jelentőségteljesen néz rám, miközben a harisnyámat húzom. Érteni véli a délelőtti pajzán üzenetváltást. Már kabátban vagyok, amikor kiderül, alá kell írnom még két szerződést, amit előbb ki kell nyomtatni, de ki is kell tölteni az adatokat... Férjem kivételesen időre megérkezik, én viszont az utolsó percben futok be. Irány az információ, ahol a nevemen vannak a jegyek. Sajnos azonban sem a jegyszedő, sem a jegyek redisztribútorának tűnő kosztümös hölgy nem találja. De akkor már nem hagyom magam, hiszen annyi viszontagságon át végre itt vagyok, még csak nem is farmerban és csizmában, hanem túsarkúban, készen arra, hogy befogadjam Thália minden kincsét, amelyet ma számomra és férjem számára tartogat (akin ugyan éppen nem látszik hasonló elszántság, talán meg is futamodna).

„*De hát beszélünk telefonon, sőt, emaileztünk is... nem, a névre nem emlékszem, tudom, hogy előbb kellett volna érkezniük, de a munkahelyem, a mosógép...*” már majdnem a harisnyát is bevetem, de szerencsére ezt a főjegyszedő már nem várja meg, megesik rajtam a szíve. A kivételes körülményekre való tekintettel bekísérnek egy páholyba, mert közben már elkezdődött az előadás. Mély lélegzetet veszek, és lassan kitisztul a kép is: színes, villódzó fényeket látok, s közben valami szintetizátorzene hallatszik. Ez Molière lenne? Melyik színház ez? De hát nem is itt kellene lenniük! – jön a felismerés. Férjem épp konstatálja, hogy ezt is túléltük, végre egy kényelmes színházi szék, ahol a lábát is kinyújthatja, amikor riadót fújok: *Futás a másik színházba!* Igaza volt a főjegyszedőnek – nem ide szól a jegyünk. Nincs időnk magyarázkodni az elképedt színházi dolgozóknak, akik szintén épp most sóhajtottak, hogy ránk csukhatták végre a páholy ajtaját. A pesti színházak szerencsére elég közel vannak egymáshoz, épp csak parkolóhely nincs a közelükben, ezért aztán a patinás macskaköveken tipegve ötször is megbánom, hogy magassarkúval tiszteltem meg a kultúra templomát.

Közben gondolatban már készülök a következő csatára, hiszen bizonyára el kell magyaráznom a jegyszedőknek, miért késünk ennyit, miért nem vettük át előbb a jegyeket. Már messziről látom a ruhatár előtt sorakozó jegyszedőket az üres előtérben, ahonnan minden rendes néző, aki időben megérkezett, már betakarodott jól megérdemelt kijelölt székére és élvezzi azokat a bizsergető színházzsagú első percek, mit percek, lassan negyed-órát! Magam sem tudom miért, talán a célszalagot átszakító futó erőfeszítésével, talán a türelmetlenség miatt, hogy minél előbb túljussak a kellemetlen pillanaton, amikor megtudom, mennyire gáz, hogy elkéstünk, mindenestre a fejem valamivel előbb érkezett az ajtónyílásba. Illetve volt abban a nyílásban egy üvegajtó is, amiről nem vettem tudomást. Így aztán egy hatalmas fejessel jeleztem a sorfalat álló, kellőképpen meghökkent színházi személyzetnek, hogy megérkeztünk. Akik – bármennyire is igyekeztem úrinőként tudomást sem venni a tekintélyes tasliról, amit adtam magamnak – riadtan odaugrottak, kérdés nélkül sajnálkozó tapintattal elvették a kabátunkat, és sietve betessékeltek egy oldalajtón Molière világába, amelytől valljuk be, már eddig sem voltunk túl távol. ◆

Füge-, fenyő- és keresztfa

Szöveg - **Ungváry Zsolt** / **APASZEMMEL**

◆ Irigylem a gyerekeimtől azt a természetességet, amivel az Istenről, a Mennyországról, Jézusról beszélnek; az életük részei, ugyanolyan magától értetődőek számukra, mint apa vagy anya, az iskola, a tanárok vagy a Real Madrid. A legrégebb, mozaikszerű emlékeim között nekem is szerepel még az az érzés, amikor – nagyanyám egyszerű, de hasonlóan természetes vallásosságából adódó közléseinek köszönhetően – haragudtam Ádámra és Évára, mert miattuk kell meghalnunk. Később nagyanyám jelentősége háttérbe szorult a mindennapjaimban, és otthon nem kaptam vallásos nevelést. Felnőttesedő fejjel már sokkal inkább intellektuálisan közeledtem a kereszténységhez, ami alapvetően meghatározza a hitemet. (Ezt az anakronizmust feloldva én nem is „hiszek” Istenben; tudom, hogy van. Legfeljebb abban hiszek, hogy olyan, amilyenek Jézus elmondta.) Van a kertünkben egy terebélyes fügefafa. Sajnos a termését egyikünk sem szereti, de hogy az esztétikai élményen kívül valami hasznát is lássuk, időnként levágok róla néhány (főleg száraz) ágat, amelyek a cserépkályhában végzik. Gáz is van, ez csak afféle hobbifűtés, de hangulatos, takarékos, és ad némi értelmet az életnek, ha látjuk, hogyan dolgoztunk meg a melegért. A termosztát felcsavarásában nincs semmi felemelő, és hiányzik a jól végzett munka utáni

kellemes fáradtság. Karácsony előtt tehát éppen néhány fügeágot fűrészeltem a nyálkás, ködös decemberi időben, a két kisebbik fiú focizott (mindig fociznak), amikor az immáron hatéves cseperedett Zsombi, látva küzdelmemet a fával, megemlítette, hogy a karácsonyfát bizonyára nagyon nehéz lesz elhozni.

– Szerencsére – mondtam –, azt hoz majd a Jézuska.

Zsombi megtorpant, sapkája alól az egész sáros gyerekből jószereivel csak a két csillogó szeme látszott.

– És hogy bírja el? – kérdezte lihegve.

– Ő elbírja – szoltam mély meggyőződéssel.

– De a keresztet sem bírta el – jelentette ki.

– Mert az az ember Jézus volt – próbáltam teológiai helyre tenni a problémát.

– De ha akarta volna, elbírja – vitatkozott velem a maga logikája szerint.

– Persze, de az nem lett volna sportszerű. Természetesen, ha akarja, megtehetné volna, hogy szól a keresztnek: „Kereszt, menj fel a Golgotára!” – De ha így tesz – avatkozott közbe a teraszról teregetés közben a feleségem –, akkor nem tudott volna neki segíteni Cirénei Simon.

Ezen aztán tovább gondolkodhattunk; közben azért fűrészeltem a fügefát, Zsombi pedig újabb gölt lőtt a bátyjának. ◆

Jelölés díj + Digitalstand

hirdetés

WWW.KATOLIKUSRADIO.HU
MAGYAR KATOLIKUS RÁDIÓ

ÖRÖMHÍR MINDENKINEK!

FIATALOKNAK
 IDŐSEKNEK
 CSALÁDOSOKNAK
 EGYEDÜLLÁLLÓKNAK

WWW.KATOLIKUSRADIO.HU • INFO@KATRADIO.HU • 06 1 255 3333

A királylány titka

Alinka néni szerintem királylány. 94 évesen is királylány. Jóságostul, szépségostul, királyfistul. Akivel boldogan éltek.

Szöveg - **Fodor Zsófi** / Illusztráció - **Balassa Nikoletta**

◆ Honnan tudom? Először is, tud a virágok nyelvén. Ez világos. Ezért bújnak ki nála legelőször a tulipánok, ezért terebélyesedik a kánna és nőnek a gazok tisztelettudóan kizárólag a kerítésen kívülre. Másodsor, országában, amerre jár, lépte nyomán öröm és jóézés terem. Kicsit jobb ember lesz az, aki vele találkozik. Feltéve, hogy a bukszusaival nem packázik. Harmadsor, jámborsága és eszessége a legmarconább figurák szívét is rabul ejti. Még ennek az új, rendkívül harapós postásnak a biciklijé is ott ácsorog egy kávényit a kapuja előtt. Ahogy ez a királylányokkal lenni szokott, Alinka néniért is eljött anno egy királyfi. Vasparipán érkezett Debrecenbe, valószínűleg az Üveghegyeken is túlról. Ránézésre daliás éppen nem volt ez a királyfi, alacsony volt és pocakos, mégis egy csapásra elnyerte a 18 éves Alinka szívét. És akkor boldogan éltek sok-sok esztendőn át.

Mert állítólag nemcsak szépen, hanem valóban boldogan és örömmel éltek. Igen, de hogyan? Ez érdekelt engem. Bennem dörömböl cinikus, szerepzavaros, mégis bizni vágyó generációm összes kérdése. „A boldogsághoz a nőnek és a férfinak is engednie kell”, mindössze ennyit mond nekem Alinka néni. Jó, de mennyire és hogyan? Azért ez nem ilyen egyszerű! Hol a kompromisszum és az önfeladás határa? Csalódott vagyok. Nem árulja el a titkát.

Makacsul próbálok megfejteni Alinka néni kristálygömbös világát, de a fény lepattan erről a tiszta és titokzatos anyagról. Ezer és ezer színre töri, amelyek képekké állnak össze.

Az elsőt a már nagylány Alinkát látom. Megismerem huncut, mandulavágású szeméről. A Budapestre tartó vonaton ül, egyenes hátával kicsit előre dől az ülésen, úgy mered a zsúfolt peronra. Van a tartásában valami, ami mesél arról a riadalomról, hogy Alinka életében először utazik egyedül vonaton. Édesanyja

és a nevelőnő, Gabi néni nélkül. Mesél arról a szomorúságról, hogy anyja nem érzi, mennyire mélyen és igazán szereti őt a férfit. Csak annyit lát, húsz évvel idősebb nála, bolondság volna hozzá menni. És ha jól megfigyelem, látom a bátorság hozta örömet és büszkeséget is. Ül a vonaton, ami odaviszi a férfihoz, akit szeret. Akihez hozzá fog menni feleségül!

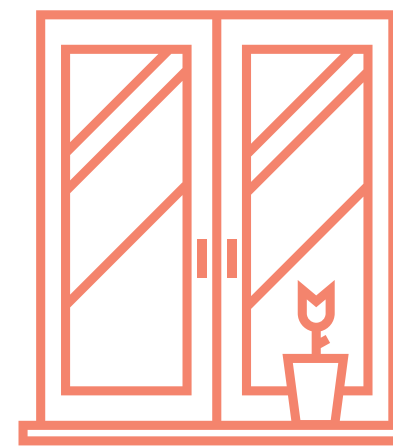
A második képet teljesen kitölti egy pálma. A szűrős levelek mögött homályos a háttér. Puhák a fények, szinte hallom azt a jellegzetes, semmihez nem fogható szelíd csöndet, ami akkor ül egy szobára, ha egy kisbaba végre elaludt. A pálma Itáliából érkezett, a férfi egészen a határig utazott érte. Akkoriban nem minden sarkon lehetett ám főnixpálmát kapni. Alinka kérhetett volna bármit, a büszke édesapa úgy örült újszülött kislánynak. De ő egy pálmát kért. A pálmát. Jól ismerem, mert tavasztól őszig azóta is minden évben ott áll a teraszon. 73 éve.

A harmadik képen szinte teljesen sötét van. Nehezteléssel, civakodással teli sötét. A nappali kanapéján a nagy paplankupac alatt mintha feküdné valaki. A másik alak a nappali ajtónyílásában áll, kivehető a hálóingének kontúrja. Ha erősen nézem a képet érzem, ahogy a kettőjük közti sötétségen egy nehezen született szó küzd át magát. „Bocsánat.” A meleg paplankupac elnyeli a szót. Telik az idő, majd azt morogja: „Bújj be ide, még megfázol ott mezítláb!”

A negyedik képen Alinka tusolástól még meleg testtel kuccrog az ágyban a férfi mellett. A fiuk nincs a képen, felnőtt már, ketten vannak karácsony késő este. Hofi-kabarét hallgatnak, nevetnek. Úgy, mintha még semmi és senki nem tudna arról, hogy reggelre a férfi már nem fog élni.

Most már valahogy örülök, hogy nem mondta el. Az övé. Másé úgysem lehet, tudja ő ezt jól. Mert az igazi királylányok okosak is, igaz? ◆

HOLTOMIGLAN, HOLTODIGLAN. DE TÉNYLEG

Szöveg - **Fodor Zsófi** / Illusztráció - **Balassa Nikoletta**

◆ Az ablakok egész nap tárva-nyitva, akaratlanul kicsit egymás életét is éljük ilyenkor a szomszédokkal. Mi hangosak vagyunk. Igyekszünk, de sajnos, nagyon hangosak. Számos kisgyerekem veszekedése, csatakiáltása, röhögése, hisztije és a mi hatékonynak vélt felszólító mondataink. Elnézést, pár év és ígérem, jobb lesz.

Ez persze így nem igazságos, de nekem ellenben igen jó dolgom van. Egész nap finom, gurgulázó, kuncogást hallok a kerítés túloldaláról. Olyat, amelyet egy teadélutánon hallhat az ember, amikor egy hölgynek valami oda nem illő huncutságot súgnak a fülébe. Csak épp a szomszédban nincs teadélután, és Janka néni sem súgnak huncutságokat a fülébe. Persze azért, mert Alzheimer-kóros és gyakorlatilag nem kommunikál a külvilággal, még súghatnának. De nincs rá szüksége. Ücsörög a fehér műanyag kerti székben, kezei közt reklámszöveget morzsolgat és nevetgél, mintha az élet egy roppant mulatságos tréfa volna csak.

Laci bácsi a kerti növényeket fürkészi a szemével, amikor a felesége felől kérdezek. „Bőven nyolcvan fölött vagyunk mindketten. Ebben a korban valaminek már jönnie kell. Hát, neki ez jött.” Ennyit mond. És beszél a nejéhez. „Gyere fiam, ülj ki a napra!”, „Nézd meg az epret, gyere! Mozog egy kicsit!”, „Menjünk be, késő van!”. Nap mint nap hasonló mondatokat hallok. Türelmesen. Ritkán türelmetlenül. Például amikor Janka néni nem lehetett lebeszélni arról, hogy locsolja a lábtörölt.

Elképzelem a fiatal Jankát és Lacit. Hogy egymásba szeretnek, és úgy döntenek, együtt élnek az életüket. Holtomiglan, holtodiglan. Vajon mire gondoltak akkor? Mondjuk, hogy szeretlek, és nem kell senki más, soha. Esetleg látták magukat, mint öreg Philemon apó és Baucis anyó, akik egész életüket mélységes szerelemben és egyetértésben éltek le. Az esküvő után hazamentek és talán összeszólalkoztak a szoba közepén felejtett nadrágon, később gyereknevelési kérdéseken, elfelejtett évfordulókon. Lehet, érezték néha úgy, hogy nem megy tovább. Aztán ismét közel kerültek, és jó volt együtt. De az is lehet, hogy két külön bolygóként éltek egymás mellett.

Valójában nem tudok róluk semmit. Nem tudom, milyen emberek voltak, hogy éltek együtt, mik voltak a gondjaik, örömeik. És saját hőmpolygó életünkben a kerítéslécek között átsandítva is csak sejthetem, milyen komoly alázat kell ahhoz, hogy valaki elfogadja: élete társa egy három-éves szintjén éli hétköznapjait. Hogy segítséget, gondoskodást igényel a legprózaibb dolgokkal kapcsolatban is. Hogy Philemon és Baucis története bizony keveseknek adatik meg. Alázat kell ahhoz, hogy valaki el tudja fogadni azt, amit az élet éppen ad. Munkát, örömet, nehezét és könnyűt. Hogy amikor délután Laci bácsi kijön a kávéval, igaz derűvel tudja elsütni Janka néni az örök poént: „Na, fázol tán, Zoltán?!” ◆

Öt gyerek négy családnéven – egy családban

Régen találkoztam utoljára Rákos-Sterz Mónikával, akkor ifjú feleségként, babát várva úszott a boldogságban. Azóta több mint tíz év telt, most ötgyerekes anyukaként, ha ez lehetséges, még boldogabb, mint akkor volt. Energiabomba, vidám, önfeléd. Pedig súlyos gyászt élt meg, komoly betegséggel küzdött.

Szöveg - Ferenczi-Bónis Orsolya / Kép - Páczai Tamás

♦ – **Két kiskamasz és három típegő gyermek anyukája vagy. Mindig sok gyerekre vágytál?**

– Az első férjemmel egy játékos tesztet kitöltve azt az eredményt kaptuk, hogy négy gyerekünk lesz. Akkor jót mosolyogtunk. Alapjában inkább a segíteni vágyás hajtott. Anyukám történeteiből az derül ki, hogy már kisgyerekkoromban túltengett a szociális érzékenységem. Amikor Petivel, a második férjemmel a gyerekek befogadásán gondolkodtunk, az volt a szempont, hogy olyanoknak adjunk lehetőséget, akikről nem mondtak le a szülei, így az örökbeadásuk sem kivitelezhető. Arra gondoltunk, ha egy gyereknek lehetőséget adtunk a normális életre, akkor azzal megmentettük. Ez számomra az igazi hivatás: családi hátteret biztosítani és szeretni.

– **Pszichológus barátnőd mondogatja, hogy téged receptre kellene felírni másoknak. De ez nem mindig volt így...**

– Ő sem volt mindig a barátnőm... Volt egy nagyon makacs pánikbetegségem, vagyis szorongásos depresszióm. Még jóval az első férjem halála előtt kezdődött. Évekig próbálkoztam minden csodaszerrerrel. Közben egy éjszaka alatt özvegy lettem. A mindennapos lét is nehezemre esett, aztán egyedül maradtam. Érdekes módon, amikor meghalt a férjem, utána a pánik egy időre elköltözött tőlem. Kénytelen voltam alkalmazkodni az új életemhez. Korábban egy csekket sem adtam fel egyedül, nemhogy gyerekekkel, támasz nélkül éljem a mindennapjaimat. 28 éves voltam.

A férjemmel a halála előtti hetekben arról beszélgettünk, hogy mit szeretnének a másíknak, ha esetleg meghalnánk, mert nekem folyamatos halálfélelemem volt. Ekkor ő azt mondta, hogy nagyon szeretné, ha találnék magamnak új párt, és

apát Gellértnek. Ez sokat segített abban, hogy egy idő után lelkiismeret-furdalás nélkül ismerkedjek. Egyedülálló anya lettem a társadalomban. Szerintem ez olyan bélyeg, amitől nehéz megszabadulni.

Két év múlva ismerkedtem meg Petivel az interneten. Kísérteties volt a közös sors. Ugyanabban az évben haltak meg a házastársaink, és több közös ismerősünk is volt. Ráadásul kamaszként kialakítottam egy férfiideált: magas, vékony, nagyorrú, barna hajú és szemű. Amikor Peti az első randinkon kiszállt a kocsijából, földbe gyökerezett a lábam. Megérkezett. Aztán egy hónap múlva olyan gyorsan menekült, ahogy csak lehetett: félelmetes volt számára a hirtelen jött család. De visszatért.

– **Újra kerek lett a világ...**

– Nem egészen, mert a pánikom is visszatért, megint nem tudtam kimenni az utcára. Már reggel gyomorgörcsrel ébredtem, és ugyanígy feküdtem le. Kerestünk szakembert, aki elküldött viselkedésterápiára. Nagy Beáta Magdához kerültem, akivel másfél évig dolgoztunk együtt azon, hogy élhető életem legyen. Onnan indultunk, hogy nagy kínok közepette eljutottam kísérettel, kocsival, a két utcával odébb levő rendelőig, és oda jutottunk, hogy autóval, egyedül mentem hozzá. Bea a terapeutámból a barátom lett, és most már Angi keresztanyja.

– **Meggyógyultál?**

– A pánik olyan, mint az alkoholizmus – tünetmentes vagyok. Vannak olyan dolgok, amit biztosan nem tudok megtenni. Például, elképzelhetetlen számomra, hogy repüljek, a szorongásba már a reptéren belehalnék.

De teljesen normális életet élek. Lett öt gyerekem, egy perem sincs arra, hogy gondolkodjak a félelmeimen. Úgyhogy egyre többször átlépek a saját határait, és erre csak akkor jövök rá, amikor este át gondolom a napomat. Bea szerint el kéne küldeni hozzám terepmunkára a szorongásosokat. Sokan azt mondják, hogy mennyire felnéznek rám, amiért ennyi gyereket neveltek. Én meg azt mondom, hogy ez nekem gyerekjáték, de mennyire lenyűgöz, ha valaki utazgat, bejárja a világot. Nekem meg az nem menne.

– **Lett egy Petid és vele egy Julcsid. Hogy fogadta a kislány a kapcsolatokat alakulását?**

– Az első játékunk oroszlánanya és kölyke volt. Bemászott az ölembe, aztán ki, aztán be. Hosszú időn keresztül. Julcsi annyira picin vesztette el az anyukáját, hogy nem is emlékezett rá. Közös életünk kezdetén négyéves volt. Amikor kiderült számomra, hogy egy nagyon engedékeny apa mellé egy határozott, következetes anyát kap, és ezt le sem lehet cserélni, feszegette a határokat. Nehéz volt, mind a kettőnknek,

de legyőztük. Nyolc éve a gyerekem, ilyen távlatból teljesen mindegy, hogy én szültem-e. Hasonlít rám, ugyanaz a humorunk, átveszi a szokásaimat, egy rugóra jár az agyunk. Mivel a gyerekeink mind a ketten ugyanolyan múlttal rendelkeznek, nagyon sokat segítettek egymásnak. Ettől lettek ők nagyon jó testvérek. Amikor kisebbek voltak, mindenkinek elmesélték, hogy nekik van égi anyukájuk és égi apukájuk is. Nélkülük nem lennének itt, ahol most. A fotóik ott vannak a lakás különböző pontjain.

A hétköznapiakban nem nagyon tudják, hogy milyen mozaikcsalád is vagyunk mi, hiszen látnak anyát, apát és korábban két, ma öt gyereket. Teljesen normálisnak tűnünk. A probléma a nevek felsorolásánál van. Az öt gyerek négy különböző családnéven szerepel. És akkor még fel sem soroltuk a nagyszülőket, mert abból alapjáraton is négy garnitúra van. Az első férjem édesanyjával egy háznál élünk, és Bea szülei két-három hetente jönnek hozzánk. Van fejenként egy-egy anyánk, és három anyósunk. Kell ennél több?

„ANNYIRA HÁLÁSOK VAGYUNK, HOGY ÚJRA MEGADATOTT AZ,
AMIT EGYSZER ELVESZÍTETTÜK, A CSALÁD, HOGY MINDEN
PILLANATÁT ÉLVEZZÜK AZ EGYÜTT TÖLTÖTT IDŐNEK.”

– **Ebbe a családba érkezett Angelika. Hogyan fogalmazódt meg bennetek a gondolat, hogy magatokhoz vegyetek egy újszülöttet?**

– Kicsi gyermeket szerettünk volna. A tanfolyamon is ezt erősítették bennünk. Mivel fiatalon – 35 évesen – vágtunk a nevelőszülőségbe, ezért esélyünk volt arra, hogy újszülött legyen. Csütörtökön délelőtt kaptuk a kérdést, hogy bevállalunk-e egy újszülöttet. Pénteken megnézhattuk, hétfőn hoztuk haza. Elég gyors várandósság volt! Három nap alatt a kiskamaszos, kétgyerekes életünk fenekestől felfordult, és újra kismama és kispapa lettünk.

Hogyan került Dodó és Lencsi hozzátok?

– Angi még egyéves sem volt, amikor úgy éreztük, hogy jöhetne még egy gyerek a családba. Kiderült, hogy van

egy öt hónapos kislány, aki szóba jöhetne, de neki a másfél éves bátyja is a gyereketthon lakója. Peti tiltakozott, de még aznap megnéztük őket. Peti nagyon félt, én nagyon elszánt voltam. Amikor elkezdődött az ismerkedés, akkor egy erős babát és egy borzasztóan félénk kislányt kellett magunkhoz szoktatnunk. A szeretet, amit adtak, már akkor meglágyította Petit. Dominik végül 21 hónapos otthonos lét után jöhetett családba. Neki ez egy teljesen új, soha meg nem élt helyzet volt. Az első pár hét rózsaszín ködje után megérkezett a mélység. Lázadt, sírt, és az összes idegszálunkat kiegyenesítette. Petinek olyan munkahelye volt, hogy alig láttuk. Ha hazaért fáradtan, kifacsartan kezdte az itthoni műszakot. Engem is próbára tett, hogy hirtelen három 2 éves aluli gyerekem lett. Dominik képes volt reggeltől estig bömbölni. Heteken keresztül. Kutya nehéz volt, de aztán szépen

lassan alakultunk egymáshoz. Már egy éve, hogy mindenki itthon van, és mostanra érzem stabilnak Dominikot is. Közben kiderült, hogy Dodónak súlyos beszédfejlődési elmaradása van, ami fejlesztést kíván. Nagyon lassan haladunk, de ez az út is közelebb hozott bennünket egymáshoz. Minden kis apró lépésnek nagyon örülünk.

– **Soha nincs olyan pillanatod, amikor úgy érzed, különbség van saját és nem saját gyerek szeretete közt?**

– Soha. Mire a kicsik jöttek, addigra a mi tanulópenzünk megvolt Julcsival. Akkor már tudtam, hogy nekem nem számít a vérségi kötelék ahhoz, hogy valódi anya-gyerek kapcsolatot éljek meg. Még előnye is volt: sokkal könnyebb volt úgy éjszakázni Angi mellett, hogy előtte nem kellett a várandósságban és a szülésben elfáradni. Nem voltam kialvatlan. Van öt gyerekem. Öt különböző szeretetem. Egyik sem hasonlítható a másikhoz. Melyikkel tegyek kivételt? Azzal, amelyiket azért szeretem, mert fiú létére bármiben számíthatok rá? Vagy azzal, amelyik elképesztően ért a zenéhez, és ezzel teljesen lenyűgöz? Azzal, amelyik azt éneklí, hogy „Hinta, palinta, anya apa, anya apa”? Vagy amelyiket nekünk kellett megtanítani szeretni? Esetleg őt, az ötödiket, mert mindent megjegyez, és úgy dolgozik, mint egy kisangyal?

– **Honnan van ez a rengeteg energiád, mi tölt fel a mindennapokban?**

– Olvasok. Ezzel kapcsolom ki magam. Kétszer jut erre időm a nap folyamán, akkor, amikor alszanak délután, és este. Nem vagyok hajlandó mártírkodni. Nem akarok a lakásom rabja lenni, nem vagyok egyszemélyes takarító-, mosóbrigád. Főzök mindennap, ez is kikapcsol, főleg úgy, hogy most előre egy hónapra megírjuk a menüt, így sokkal könnyebb a dolog. Igyekszem mindent leegyszerűsíteni.

Ritkán jut időm ellógni fodrászhoz vagy más szépítkezésre. Ami azért kell, mert ezekben egyedül veszek részt. Szükségem van arra, hogy kiszakadjak néha. Néha nagyon jó ellopni egy vásárlásnyi időt Petivel kettesben, vagy elmenni moziba. De általában heten járunk mindenhol.

Szoros napirend szerint élünk. Van egy segítőm, Korinna, aki délelőttönként velünk van. Így gyorsabban végzünk egy-egy munkával, illetve kettőnk figyelme oszlik el a három picire. Az ebéd utáni pihenő is egyszerre zajlik, ugyanúgy, ahogy egyszerre esznek, napi ötször. Mire felébrednek, a nagyok is hazaérnek. Sokat vagyunk levegőn, ami nagyon jól tesz mindegyiknek. Önállóságra és türelemre neveljük őket. Amit már tudnak, azt csinálhatják. Sok mindent megengedek, de a határokat egyértelműen jelzem. A szabályokat mindenkinek be kell tartania. Nagyon szeretünk heten lenni. A nagy kamaszaink is inkább jönnek velünk, mint hogy bandázzanak. Sokat nevetünk. Mindenben. Apróságokon, a kudarcainkon is. Határozottan jól szórakozunk. Leginkább az életben.

Mert egyszer elvesztettük azt, ami a legfontosabb: a családot. Annyira hálásak vagyunk, hogy újra megadatott, hogy minden percét élvezzük. Így mondunk köszönetet. ♦

Belső vagy külső kontroll?

Nemrég egy tanfolyamon feltettem a kérdést a szülőknek, elgondolkodtak-e már azon, hogy mekkora áldás, ha a gyerekük mer nemet mondani, ellenszegülni. Először furcsán néztek rám...

Szöveg - Skita Erika, Turáni Szabolcs / ÉRTSÜNK SZÓT

- ◆ Ha a gyerekünk ellentmond, akkor vannak saját gondolatai, ötletei. Van elképzelése arról, hogy mit szeretne – még ha az általunk javasoltat éppen nem is tenné erre a listára. Ez nekünk, szülőknek persze nem mindig kifejezetten lelkesítő. A folyamatosan engedelmessé váló gyerek behódolt a külső elvárásoknak és nem a saját elvei, értékrendje szerint hozza meg a döntéseit. Ez lehet kényelmes számunkra szülőként, amíg mi vagyunk az elvárások legfőbb forrásai. Azonban ezek a napok meg vannak számlálva. Ezzel szemben az a gyerek, akinek vannak ötletei és más javaslatokkal jön, amikor mi döntési helyzetbe hozzuk, nagyobb valószínűséggel találja meg a helyét nélkülünk is más csoportokban – mint óvoda, iskola, majd párcapcsolat és munkahely. Természetesen nem az a cél, hogy az ellenszegülést dicsőítsük, vagy erre buzdítsuk a gyerekeinket. Ám érdemes megnézni, mi történhet, ha valaki ragaszkodik egy adott döntéshez, és ahhoz, hogy másoknak megfeleljen. Mindig hasznos a megfelelés és a következetesség? Tegyük fel, hogy kamasz gyerekünk van, akire már elég erősen hat a csoportnak való megfelelés, a többiek véleménye. Otthon azt tanítottuk neki, hogy nagyon fontos az engedelmség, a szófogadás – mindegy, hogy az adott szabállyal, helyzettel ő mennyire ért egyet. Mellé vegyük azt is, amit sokan, sokszor hangoztatnak gyereknevelés kapcsán, hogy legyünk következetesek, tartsunk ki a már meghozott döntéseink mellett. Ha kimondtuk valamit, annak úgy kell lennie – mert mit tanítanánk akkor a gyerekeinknek a következetességről? Aztán kamasz gyerekünk olyan helyzetbe kerül, amiben döntést kell hoznia. Belevonná a csapat egy „buliba”, ami lehet akár veszélyes is. Felmerül a kérdés, kinek kíván jobban megfelelni – a szüleinek vagy a kortárs csoportnak? A következetesség oldaláról egy másik kérdés: ha igent mond, bár utólag már szeretne kihátrálni a döntéséből, a következetesség és a kimondott szavainkhoz való ragaszkodás segíti vagy akadályozza-e őt abban, hogy az adott körülmények között a lehető legjobb döntést hozza meg? Ha olyan gyereket nevelünk, akinek lehetősége van arra, hogy átgondolja, megsűrje a világ dolgait, esetleg el is beszélgesse róluk a szüleiével, valószínűleg kevésbé lesz szófogadó. Mert magában hordozza a kételkedést, a dolgok megkérdőjelezését, ám nagy valószínűséggel mindezt jobbitó szándékkal teszi, mert úgy gondolja, hogy lehet másként is. Ha mérlegelheti egy-egy döntés vagy helyzet következményeit, és meg is tapasztalja őket, újabb megerősítést kapnak a belül felépített értékei. Ne azért döntsön valahogyan, mert az másoknak jó, hanem mert ő maga úgy véli, hogy az a helyes döntés. Egyfajta belső érvelést építsenek ki, amely segíti őket, hogy mindig azon az úton maradjanak, amelyet kijelöltek maguknak.

Kép - Profimedia - Red Dot

MIÉRT JÓ, HA A GYEREKÜNK BELSŐ VEZÉRLÉSEL MŰKÖDIK?

A belső értékeléssel működő gyerek 5 jellemzője dr. Elisa Medhus leírása alapján:

➤ MAGABIZTOSSÁG

Az a gyerek, aki átgondolhatja, mit miért tesz, és ez hova vezet, könnyebben fogadja el a következményeket, sőt, azzal is meg tud barátkozni, ha hibát követett el. A képességeit a maga szolgálatába tudja állítani és ha átgondolja, honnan hová szeretne eljutni, a hibáit is felhasználja egy jobb megoldás megtalálására, nem önmaga leértékelésének tekinti őket.

Jóban van önmagával, megsűrje a világ dolgait, mert megteheti, hogy olyan döntéseket hozzon, amelyek egybevágnak a szándékaival.

➤ KOMPETENCIA

A kísérletezés megtalálása szintén magában hordozza a hibázás lehetőségét, ám annak tudatát is, hogy hatással vagyunk mind a saját, mind mások életére. Aki tanul a hibáiból, és kíváncsian, nyitottan viszonyul az élethez, hajlamos feszegetni a határokat, az sok olyan információt szerez, amely megerősíti mind a tudását, mind az önértékelését.

➤ ÖNÁLLÓSÁG

Aki magabiztos és kompetens, az szívesen hoz önállóan döntéseket és vállalja is értük a felelősséget. Szeret gondolkodni, ötletekkel előállni, megoldást keresni a felmerülő nehézségekre. Ebben pedig úgy tudjuk leginkább támogatni a gyerekeinket, ha hagyjuk, hogy érvelhessenek a választásuk mellett, mert ez is segíti őket, hogy ne külső nyomásra tegyenek meg valamit.

➤ ERŐS ERKÖLCSI ÉRZÉK

Amikor valaki a belső szűrőjén átengedve vizsgál meg bizonyos helyzeteket, általában olyan döntésre, megoldásra jut, ami nemcsak az ő, hanem mindenki más érdekeit is szolgálja. Például, ha talál egy elveszett játékot a vidámparkban, végiggondolja, hogyan érezheti most magát az, aki elveszítette, és segít visszajuttatni a tulajdonosának. Ami eltér attól az általános elvárástól, hogy „segítsünk másoknak” – és sokkal érthetőbb is.

➤ KINCS A KÖZÖSSÉGNEK

Ezek a gyerekek könnyen megtalálják a helyüket a csoportban, mivel kialakult elképzelésük van azokról a feladatokról, területekről, ahol hozzá tudnak járulni a sikerhez. Vállalkozó szellemük, kíváncsiságuk és folyamatos tanulni vágyásuk segítségükre van ebben, ahogy az is, hogy nem akarnak feltétlenül megfelelni és átszabni magukat egy külső elvárás miatt, sokkal inkább természetesen válnak részeivé az egésznek, abban a hitben, hogy segíteni, együtt tenni jó. ◆

VERSENYBEN IS ELŐNY A CSALÁD

A családbarát munkahely nem csak az anyukáknak és az apukáknak kedvez, hanem végső soron a cégeknek is. Nem véletlen tehát, hogy a munkaadók hazánkban is egyre inkább erre törekednek. Ennek mikéntjét járta körbe Bordohányi Alexandra, akinek Metropolban megjelent cikke a Családbarát Médiaért-díj februári jelöltje lett.

Szöveg - Szabó Emese

Bordohányi Alexandra a Budapesti Kommunikációs Főiskolán végzett kommunikáció szakon, nyomtatott és online sajtó szakirányon. A Metropolnál utolsó évében kezdett gyakornokként dolgozni, később külsős munkatárs lett, tavaly nyár óta pedig már a lap újságíró-riportereként dolgozik.

Ugyan a cikk apropóját a Családbarát Vállalat cím adta, amelynek elnyeréséért évről évre egyre többen indulnak, Alexandra már más területeken is találkozott pozitív kezdeményezésekkel. Ilyen például a Károli Gáspár református egyetem Baba-mama szobája, amelyet a kisgyerekes hallgatók tanulmányinak segítése érdekében létesített az egyetem. „Fontos, hogy már a felsőoktatási intézmények is figyeljenek erre, ez ugyanis nagyban megkönnyíti a kismamák dolgát. Az pedig, hogy cégek is egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek az ilyesmire, már évek óta érezhető” – emeli ki a szerző.

A helyzet javulását ismerősei körében is érzékeli: mint mondja, egyre több cég ad lehetőséget arra, hogy a kisgyerekes dolgozók nagyobb teret kapjanak, szabadabban mozoghassanak, ne okozzon problémát, ha a kicsik miatt később érnek be munkahelyükre, ha pedig erre feltétlen szükség van, akár napközben is könnyen elmelessenek. A rugalmas, csúsztható munkaidő hatalmas segítséget jelent, ugyanúgy, ahogy a távmunkára adott lehetőség is.

Ugyancsak nagy előny a külön baba-mama/papa szoba, ahová a gyereket akár pár órára is be lehet vinni.

„Ahhoz, hogy ez a hozzáállás szélesebb körben elterjedhessen, arra van szükség, hogy a megoldás előnyeit mindenki észrevegye. Ha ugyanis a szülőknek nem kell stresszelniük amiatt, hogy munkahelyükről a családjukkal kapcsolatos fontos ügyek miatt elkéredzkedhetnek-e vagy sem, nyugodtabban, kiegyensúlyozottabban tudnak dolgozni. Mert egyszerűen jobb olyan helyre bejárni, ahol az embernek nem kell félnie attól, hogy az ilyesmit meg tudja-e beszélni a főnökével” – véli Alexandra.

Hozzáteszi, hogy hazánk a nyugat-európai országokhoz képest mindenképp le van maradva ezen a téren, amit az is jelez, hogy nálunk még főképp a külföldi nagyvállalatok fektetnek hangsúlyt a családbarát intézkedésekre. Ők egyszerűen a kinti háttér, a hazaitól eltérő vállalati kultúra miatt ügyelnek jobban az ilyesmire. ♦

A CSALÁDBARÁT MÉDIÁÉRT DÍJ 2016 FŐTÁMOGATÓJA A TELEKOM

EGYÜTT. VELED

TÁMOGATÓK:

